

Indretning og drift af tandklinikker

Formål

Formålet med denne vejledning er at sikre, at brugen af amalgam på tandklinikker ikke giver anledning til unødigt udledning af amalgam via spildevand.

Amalgam er en legering, hvori der indgår kviksølv. Kviksølv er omfattet af Miljøstyrelsens liste over uønskede stoffer. Kviksølv er miljømæssigt problematisk og sundhedsskadeligt.

Ved tandklinikker forstås alle klinikker, der foretager behandling af tænder på patienter, dvs. klinikker der udborer gamle og/eller laver nye amalgamfyldninger. Ren tandteknisk fremstillingsvirksomhed er ikke omfattet.

Godkendelse og montering af amalgamfiltre

Tandklinikken skal være indrettet således, at afløbsvand fra units, hvor der foretages amalgamarbejde, passerer et amalgamfilter af godkendt type.

Filtre findes både indbygget i units og som eksterne enheder monteret mellem unit og afløb. Ved filtrenes opbygning og virkemåde skelnes mellem principper som centrifugering, sedimentation og ionbytning. Forskelle i filtrenes opbygning gør, at de har varierende maksimal flowkapacitet.

Filtrene skal være godkendte efter enten ISO-standard "ISO-11143 Dental equipment – Amalgam separators" eller overholde de specifikationer, der er fastsat i "Specifikationer vedrørende afprøvning af amalgamudskillere" (28/6-90), der er udarbejdet af Århus Tandlægehøjskole.

Filtrene skal monteres i overensstemmelse med producentens anvisninger.

Vedligeholdelse af amalgamfiltre

De installerede amalgamfiltre skal vedligeholdes og tømmes for at virke efter hensigten og tilbageholde amalgamrester optimalt.

Den daglige vedligeholdelse skal udføres i overensstemmelse med producentens anvisninger, som beskrevet i brugervejledningen til filtret.

Filtret skal ligeledes tømmes/udskiftes i overensstemmelse med producentens anvisninger, som beskrevet i brugervejledningen til filtret.

Brugervejledningen til filtret skal forefindes i klinikken, og personalet bør kende indholdet af vejledningen.

Drift af klinikken

Alle klinikredskaber, hvorpå der sidder amalgamrester, skal skylles særskilt inden almindelig opvask eller rengøring. Kravet om særskilt afskylning gælder således amalgampistoler, knetere der anvendes ved pakning af amalgampistol, grovfilter/si fra units samt diverse håndinstrumenter, hvorpå der sidder rester af amalgam.

Vand fra den særskilte afskylning skal passere et af klinikkens amalgamfiltre inden udledning, for at forhindre at eventuelle amalgampartikler ledes direkte til kloak.

Særskilt afskylning kan foretages direkte i fontænen, når redskabet der skal rengøres egner sig til dette. Afskylning kan også foretages i en balje, der senere tømmes i fontænen.

Når vaskevand hældes ud i fontænen, skal man være opmærksom på, at vandet strømmer tilpas langsomt gennem filtret, så filterets maksimale flowkapacitet ikke overskrides. Vaskevandet kan suges op med mundsug, hvis der ikke er fontæne på klinikken.

Der kan samles amalgamrester i vandlåse under vaske, hvor der tidligere har været hældt amalgamholdigt vaskevand ud. Derfor er det hensigtsmæssigt at tømme relevante vandlåse og bortskaffe slammet som farligt affald.

Affald og bortskaffelse

Der fremkommer flere typer affald fra driften af tandklinikker.

Alle typer affald skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler, der er beskrevet i Gentofte Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald. Regulativet kan rekvireres ved personlig henvendelse i Kommuneservice eller ved henvendelse til Renovationssektionen på tlf. 39 75 27 40

Nedenfor er angivet hvordan en række affaldstyper skal bortskaffes.

Farligt affald:

· Amalgamrester · Brugte amalgamkapsler · Tænder med amalgam · Slam fra grovfilter/si (amalgamholdigt) · Uhærdet plastfyldningsmateriale · Medicinaffald · Blyfolie · Fremkalder · Fixer · Øvrige kemikalier

Farligt affald skal være forsvarligt emballeret i tæt emballage og altid være forsynet med tydelig mærkning af indholdet.

Klinisk risikoaffald:

· Skærende og stikkende genstande, f.eks. kanyler, skalpeller og suturnåle
· Smitteførende affald, herunder engangsmateriale vådt af blod, pus eller væsvæsker

Skærende og stikkende genstande skal bortskaffes i brudsikker beholder (kanyleboks). Smitteførende affald skal bortskaffes i forsvarligt lukket gul plastemballage med tydelig mærkning af indholdet.

Dagrenovation:

- Gips i mindre mængder
- Vatruller, gazetamponer, servietter m.m. hvor blod, pus eller vævsvæsker er absorberet.

Af hygiejniske årsager skal sidstnævnte affaldstype være tæt emballeret, f.eks. i forsvarligt lukket plastpose, inden håndtering som dagrenovation.

Farligt affald og klinisk risikoaffald kan i mindre mængder afleveres på Gentofte Kommunes Genbrugsstation.

Klinikken skal kunne dokumentere, at alt farligt affald og klinisk risikoaffald er bortskaffet efter gældende regler. Dokumentation kan bestå af kvitteringer for aflevering af affaldet, og dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Egenkontrol

Klinikken bør føre driftsjournal for amalgamfiltrene. Journalen bør indeholde oplysninger om tømning/udskiftning, serviceeftersyn og eventuelle driftsuheld med amalgamudskilleren.

Driftsjournalen bør indeholde oplysninger for de seneste 5 år og bør være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

Påbud m.m.

Hvis tandklinikken ikke følger denne vejledning, og hvis kommunen vurderer, at klinikens drift eller indretning giver anledning til væsentlig forurening, kan kommunen give påbud om, at forureningen skal nedbringes. Påbud kan ligeledes gives, hvis kommunen skønner, at der er nærliggende risiko for væsentlig forurening.

Hvis forureningen ikke kan nedbringes, kan kommunen nedlægge forbud mod driften af virksomheden.

Påbud vil i givet fald blive meddelt efter §30 eller §42 i Miljøbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001). Påbud vil blive forvarslet og kan påklages til Miljøstyrelsen.